

Søknadsprosessen og viktige frister

Her finner du informasjon om søknadsprosessen, finansiering, endringer og frafall. Fristen for å søke på videreutdanning er 1. mars hvert år.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 21.01.2022

Skoleeier skal følge opp lærere

Skoleeiere har ansvar for å følge opp lærere i søknadsprosessen, og besvare spørsmålene lærerne har. Dette gjelder både før, under og etter selve søknadsprosessen.

Skoleeiere bør ha en plan for kompetanseutvikling for sine ansatte, som viser hvordan kompetansebehovene skal dekkes.

[Vilkår for midler til videreutdanning for lærere](#)

[Nettmøte for barnehage- og skoleeiere om videreutdanningstilbud 2023–2024](#)

Hvem kan søke?

Stipend- og vikarordningen er for lærere som er i arbeid

- i grunnskolen og videregående opplæring
- i voksenopplæring på nivåene for grunnskole og videregående
- i kulturskoler
- ved skoler som er godkjent etter privatskoleloven og har driftstillatelse

Søknadsprosessen i fem steg

Før søknadsprosessen begynner er det viktig at læreren snakker med lederen sin for å avklare kompetansebehovet.

Innen 1. mars: Lærer søker i søknadssystemet

Læreren må registrere søknaden i [søknadssystemet](#) mellom 1. februar og 1. mars. Ved innloggingsproblemer, ta kontakt med brukerstøtte for [ID-porten](#) eller [Feide](#).

Hva kan lærere søke på?

- [Studietilbud i Udirs studiekatalog](#): Læreren kan gå direkte inn i søknadssystemet via studietilbudene i studiekatalogen.
- Studietilbud utenfor Udirs studiekatalog: Læreren må da velge "annet studietilbud" i søknadssystemet og i tillegg søke om studieplass direkte til studiestedet. [Les mer om tilbud utenfor Udirs studiekatalog](#).

I søknadssystemet søker læreren også om vikar- eller stipendordning. Les mer om [vikarordning](#) og [stipendordning](#).

Opplysningene i søknaden kan endres fram til 1. mars.

[Les om Udirs prioriteringer av søknader](#).

Hvem kan søke?

Stipend- og vikarordningen er for lærere som er i arbeid

- i grunnskolen og videregående opplæring
- i voksenopplæring på nivåene for grunnskole og videregående
- i kulturskoler
- ved skoler som er godkjent etter privatskoleloven og har driftstillatelse

Rektor ved skolen må kjenne til at søknaden sendes.

Ulike studiesteder og studier kan ha ulike krav til opptak. Den som søker har ansvar for å undersøke om de formelle opptakskravene er oppfylt.

Personvern

Udir behandler personopplysninger gjennom søknadssystemet. Les mer om behandlingen av personopplysninger inne i søknadssystemet [eller se mer om personvern i Udir](#).

Innen 15. mars: Skoleeier godkjenner eller avslår søknadene

Fra 2. mars får skoleeierne tilgang til å [behandle søknadene i søknadssystemet](#). Skoleeierne får en e-post fra Udir som [beskriver hvordan dette skal gjøres](#).

Skoleeierne må godkjenne eller avslå søknadene, og prioritere mellom de godkjente søknadene innen 15. mars. Denne fristen er endelig.

I tillegg kan skoleeiere i perioden 2.–15. mars:

- åpne for at lærere gjør endringer i egen søknad
- hente inn nye søknader fra lærere som ikke har søkt innen 1. mars

Dersom skolen har flere lærere som har behov for videreutdanning i samme fag, kan utbyttet bli større hvis disse studerer sammen.

Læreren får beskjed om skoleeierens behandling

Etter at skoleeieren har ferdigbehandlet søknadene, får lærerne en automatisk e-post med beskjed om at skoleeier har godkjent eller avslått søknaden, og hvilken finansieringsordning søknaden er godkjent for.

Skoleeier har ansvar for den videre dialogen med lærerne.

Innen 30. april: Udir behandler søknadene

Etter 15. mars behandler Udir søknader som er godkjent av skoleeierne. [Les om hvordan Udir prioriterer søknadene](#).

Skoleeierne kan logge seg inn i søknadssystemet og se resultatet av søknadsbehandlingen etter 30. april. Det er skoleeierens ansvar å informere lærerne som har søkt om resultatet.

Avslag på søknaden

Den vanligste grunnen til at lærere får avslag hos Udir er at søknaden ikke er høyt

nok prioritert av skoleeier. Lærere som har spørsmål om dette bør ta kontakt med lederen sin.

Det finnes ingen sentral venteliste for lærere som ikke kom inn på førstevalget sitt. [Les mer om bytte av studiested og studietilbud.](#)

Studiesteder i Udirs studiekatalog som har ledig kapasitet etter Udirs søknadsbehandling, kan ta opp lærere utenfor stipend- eller vikarordningen. Dette foregår i så fall lokalt, og lærere som ønsker dette må søke studiestedene på ordinært vis.

Innen 31. mai: Universitetene og høgskolene foretar opptaket

Det er høgskolene og universitetene som setter opptakskravene og foretar opptaket til studiene. Dette gjelder uansett om læreren har søkt på et tilbud i Udirs studiekatalog og blitt godkjent av Udir, eller om læreren har søkt på et tilbud utenfor Udirs studiekatalog.

- For lærere som har søkt gjennom Udirs studiekatalog tar studiestedene som regel direkte kontakt med søkeren. Lærere bør ta kontakt med studiestedet, dersom de ikke blir kontaktet.
- Lærere som har søkt på andre studietilbud må søke direkte til studiestedet innenfor de fristene som gjelder der.

Innen 1. september: Skoleeier bekrefter deltakelse

For å få utbetalt vikarmidler og stipend, må skoleeiere bekrefte at læreren deltar i studiet, både høst- og vårsemesteret:

- **Høstsemesteret:** mellom 1. august og 1. september må skoleeier bekrefte at lærere har startet studiene. Skoleeiere skal også registrere hvilke lærere som eventuelt ikke tar imot tilbudt studieplass. Frem til 1. september kan skoleeiere overføre midlene til en annen lærer. [Les mer om bytte av lærer.](#)
- **Vårsemesteret:** mellom 1. februar og 15. mars må skoleeier bekrefte at lærere deltar i studiet i vårsemesteret.

Bekreftelser på studier i høst- og vårsemesteret danner grunnlag for utbetalinger fra direktoratet til skoleeiere. Skoleeiere må ha oversikt over om lærerne er tatt opp på

studietilbudet, at de har takket ja og startet på studiet.

Du kan også legge til alle fristene i kalenderen din.

Studietilbud

Lærere kan søke på tilbud i Udirs studiekatalog eller et hvilket som helst annet studietilbud som gir studiepoeng.

Alle studietilbudene i Udirs studiekatalog blir publisert 1. februar. Her kan læreren velge det aktuelle studietilbudet, og søke på vikar- eller stipendordning samtidig. Det er også mulig å søke kun ett semester, enten høst eller vår, i alle tilbudene i studiekatalogen, med unntak av Grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring (GLSM).

Læreren kan bare søke på ett studietilbud, men det er mulig å angi første- og andreprioritet for studiested, hvis flere studiesteder tilbyr studietilbudet.

Studietilbud utenfor Udirs studiekatalog

Lærere kan få stipend- eller vikarordning for å delta på alle videreutdanningsstudier som gir studiepoeng. Lærere kan også ta studier i utlandet, så lenge arbeidsgiveren godkjenner det.

For å søke på et studietilbud utenfor studiekatalogen må lærer:

1. Velge "annet studietilbud" i søknadssystemet
2. Søke direkte til studiestedet

Studier som varer lenger enn ett år

Videreutdanningen kan inngå i en mastergrad, men læreren kan kun søke finansiering for ett studieår av gangen. Hvis studiet varer lenger enn ett år, må læreren altså søke finansiering flere ganger.

Studieavgift

Det kan være studieavgift på studiene utenfor Udirs studiekatalog. Se mer om studieavgift. For å få dekket dette av Udir, må beløpet fylles inn i søknadsskjemaet før 1. mars og godkjennes av arbeidsgiver.

Regionale tilbud

Skoleeier har mulighet til å opprette regionale videreutdanningstilbud, sammen med arbeidstakerorganisasjoner, et universitet eller en høyskole. Regionale studietilbud er forbeholdt deltakere fra bestemte kommuner eller regioner.

Hensikten er blant annet å legge til rette for kompetanseutvikling for flere lærere ved den samme skolen, eller fra det samme geografiske området. Slike tilbud kan også bidra til å redusere skoleeierens kostnader til reise og opphold.

Dersom en skoleeier har opprettet et regionalt tilbud kan lærerne søke på dette studiet ved å velge "annet studietilbud" i søknadssystemet.

Slik prioriterer Udir

De nasjonale prioriteringene av søknader til videreutdanning:

- søknader i matematikk, engelsk og norsk, samisk og norsk tegnspråk
- alle søknader fra tidligere Finnmark fylke og søknader fra kommuner i oppfølgingsordningen
- minst 600 lærere skal få tilbud om videreutdanning i praktiske og estetiske fag
- minst 800 lærere i skolen skal få tilbud om videreutdanning i spesialpedagogikk

For de resterende søknadene om videreutdanning fordeler Udir midlene forholdsmessig mellom skoleeiere ut fra antall lærere. Vi følger skoleeierens prioriteringer så langt det er mulig.

I Udirs behandling av søknadene tar vi hensyn til de totale budsjetttrammene for videreutdanningen i 2023/2024, og til kapasiteten på studietilbudene i studiekatalogen.

Søknader fra utenfor studiekatalogen blir prioritert like høyt som studier inne i Udirs studiekatalog.

Vikarordning, stipendordning og dekking av utgifter

- I vikarordningen får skoleeier midler, slik at læreren frigjøres fra sine ordinære arbeidsoppgaver.

- I stipendordningen får læreren utbetalt et stipend.

I søknadsskjemaet kan læreren oppgi første- og andreprioritet i valg av finansieringsordning. Skoleeieren velger ett av alternativene læreren har satt opp når søknaden godkjennes.

Vikarordning

I vikarordningen frigjøres læreren fra sine ordinære arbeidsoppgaver. Frigjøringen fra ordinære arbeidsoppgaver betyr ikke at læreren skal ha permisjon, men at arbeidstiden i stedet brukes til å studere. Læreren beholder sin vanlige lønn, mens skoleeier mottar vikarmidler.

Ordinære arbeidsoppgaver er alle oppgaver innenfor en lærers årsverk.

Hvor mye frigjøres læreren?

Hvor mye læreren frigjøres kommer an på hvor mange studiepoeng læreren tar. Eksempler på studiepoeng og reduksjon i stillingen:

- 30 studiepoeng i løpet av et år, skal frigjøres med 37,5 % i løpet av lærerens arbeidsår
- 15 studiepoeng i løpet av et år, skal frigjøres med 18,75 % i løpet av lærerens arbeidsår
- 15 studiepoeng i løpet av et halvt år, enten vår eller høst, kan for eksempel frigjøres med 37,5 % det halvåret som læreren studerer, mens læreren jobber med sine ordinære arbeidsoppgaver det andre halvåret.
- 60 studiepoeng i løpet av et år, i et studietilbud utenfor Udirs studiekatalog, skal frigjøres med 75 % i løpet av lærerens arbeidsår
- En lærer som har en stilling på 80 %, og som tar 30 studiepoeng i løpet av et arbeidsår, skal frigjøres med 37,5 % av full stilling, slik at læreren kan bruke 42,5 % av tiden på sine ordinære arbeidsoppgaver, mens 37,5 % er frigjort til studier.

Det er ingen krav til hvor stor stillingsprosenten må være, men den bør være stor nok til at læreren fortsatt kan undervise noe etter frigjøringen. Målet er at yrkespraksisen kan knyttes til og brukes som utprøvingsarena og refleksjonsgrunnlag for videreutdanningen.

Studiebelastning og fordeling av frigjort arbeidstid

30 studiepoeng over ett studieår tilsvarer en studiebelastning på 50 prosent. Den tiden læreren bruker på studiene ut over den frigjorte arbeidstiden, må læreren derfor ta av fritiden sin.

Det ligger ingen sentrale føringer for hvordan skoleeier fordeler tiden læreren skal frigjøres i løpet av året. Dette må skoleeier, skoleleder og lærer avtale lokalt.

Hvis læreren skal gå tilbake til sine ordinære arbeidsoppgaver etter eksamen, må frigjøringen før eksamen være høyere, slik at den totale prosentreduksjonen i løpet av året blir riktig.

Utbetaling til skoleeier

Det statlige tilskuddet til vikar som skoleeier får er beregnet ut fra en gjennomsnittlig årsverkkostnad (grunnsats).

- For matematikk og naturfag er det statlige tilskuddet 75 prosent av grunnsatsen, dette tilsvarer 284 000 kroner for 30 studiepoeng.
- For øvrige fag, inkludert yrkesfag, er det statlige tilskuddet 60 prosent. Dette tilsvarer 227 000 kroner for 30 studiepoeng. Da må skoleeieren dekke 15 prosent av grunnsatsen.

De resterende 25 prosentene er lærerens bidrag i form av bruk av egen tid.

Vikarmidlene blir utbetalt fra Udir til skoleeier etter at skoleeier har bekreftet deltagelse i søknadssystemet 1. september og 15. mars.

Udir utbetaler vikarmidlene for høstsemesteret i oktober/november, og vikarmidlene for vårsemesteret i juni.

Stipendordning

Stipendordningen gir opp til 126 000 kr for å ta 30 studiepoeng i løpet av et studieår.

- Lærere som tar færre enn 30 studiepoeng, får mindre i stipend.
- Lærere som tar mer enn 30 studiepoeng, får ikke mer stipend.

Stipendordningen gir ikke fast reduksjon i arbeidstid

Stipendordningen gir i utgangspunktet ikke fri fra jobb for å studere, men det finnes ulike statlige og lokale avtaler som regulerer fri i forbindelse med studier. Hvis læreren trenger mer fri for å gjennomføre studiet, må dette diskuteres med lærerens leder. Aktuelle løsninger kan for eksempel være permisjon med eller uten lønn.

Det er ingen krav i stipendordningen til hvor mye læreren må være i jobb. For at man skal få best mulig utbytte av videreutdanningen, bør læreren imidlertid undervise noe slik at yrkespraksisen kan knyttes til og brukes som utprøvningsarena og refleksjonsgrunnlag for videreutdanningen.

Utbetaling

Stipendet blir utbetalt fra Udir til skoleeier etter at skoleeier har bekreftet deltagelse i søknadssystemet 1. september og 15. mars. Skoleeier skal videre sørge for utbetaling til læreren.

Udir utbetaler stipendet for høstsemesteret i oktober/november, og stipendet for vårsemesteret i juni. Skoleeier utbetaler siste del av stipendet til lærer når studiet er fullført og bestått.

Lærere som har spørsmål om stipendet, bør snakke med sin leder. Skoleeiere skal også være tilgjengelige for spørsmål om stipend.

Stipendet er i utgangspunktet skattepliktig. Kontakt Skatteetaten dersom du er usikker på noe rundt regelverket om skatteplikt. [Les mer om trekkpliktig stipend hos Skatteetaten](#). Du kan også lese mer om skatt og stipend hos [Skatteetatens ABC](#).

Utgifter i forbindelse med studiene

Utgifter til reise, opphold og læremidler

Skoleeierne skal dekke utgifter til reise, opphold og læremidler og lignende for lærere i både stipend- og vikarordningen. Hva dette innebærer bør avtales lokalt i forkant av studiestart.

Studieturer til utlandet er ikke obligatorisk i noen av studietilbudene i studiekatalogen. Skoleeiere er ikke forpliktet til å dekke kostnader til slike turer.

Studieavgift

Det er ikke studieavgift på tilbudene i Udirs studiekatalog.

Studietilbud utenfor Udirs studiekatalog, andre studietilbud ved universiteter og høyskoler, kan ha studieavgift. For å få dekket dette av Udir, må beløpet fylles inn i søknadsskjemaet før 1. mars og godkjennes av skoleeier.

Semesteravgift

Semesteravgiften er en lovpålagt avgift for alle studenter i Norge, som kommer i tillegg til en eventuell studieavgift. Semesteravgiften dekkes ikke av Udir.

Lesedager og eksamen

Fri til eksamen og lesedager, og praktisk gjennomføring av studier må avtales lokalt. Dette gjelder også hva eventuell permisjon uten lønn vil ha å si for pensjonsopptjening.

Utsettelse, endringer og frafall

Lærer begynner ikke på studiet eller bytter arbeidssted

Læreren begynner ikke på studiet

Hvis en lærer ikke begynner på studiet, må læreren si fra til skoleeier. Skoleeier rapporterer dette i søknadssystemet innen 1. september. Skoleeier kan også overføre midlene til en annen lærer, ved å melde i fra om bytte av lærer til Udir. Hvis skoleeier ikke ønsker å bytte lærer må søknaden trekkes i søknadssystemet, slik at midlene ikke blir utbetalt fra Udir.

Læreren bytter arbeidssted

Hvis lærere bytter arbeidssted og får en ny skoleeier kan opprinnelig skoleeier

enten:

- benytte midlene til en annen lærer i stedet. Følg fremgangsmåten under "bytte av lærer" for å benytte midlene til en annen lærer.

eller

- la midlene følge læreren, så lenge den nye skoleeieren godkjenner det. I så fall må begge skoleeierne kontakte Udir om disse endringene.

Bytte av lærer

Frem til 1. september kan skoleeiere overføre midlene til en annen lærer. Hvis midlene skal overføres til en ny lærer, må skoleeier kontakte Udir med disse opplysningene:

- Søknads-ID for lærere som allerede er registrert i systemet.
- Utfyllende informasjon om ny deltaker:
  - Om læreren: Navn, arbeidssted, fylke, telefon og e-post
  - Om studiet: Studietilbud, antall studiepoeng, studiested, høst- og/eller vårsemester
  - Finansiering: Stipendordning eller vikarordning

Send e-post til post@udir.no, skriv "Videreutdanning for lærere" i emnefeltet.

Utsettelse, permisjon, slutte underveis

Ikke bestått eller utsatt eksamen

Hvis læreren ikke består eksamen eller ønsker å ta eksamen på et senere tidspunkt kan dette være mulig. Studiene kan utsettes og midlene benyttes ved en senere anledning innen rimelig tid. Læreren må ta kontakt med skoleeier og studiested dersom dette blir aktuelt. I stipendordningen skal ikke siste del av stipendet fra skoleeier til lærer før studiet er fullført og bestått.

Permisjon eller langvarig sykemelding

Ved permisjon, sykemeldinger eller lignende kan skoleeier legge til rette for at læreren fortsetter studiet når læreren er tilbake i jobb. Studiestedet må ha mulighet til å holde av studieplassen for senere gjennomføring. Lærer og arbeidsgiver må lage en plan for hvordan studiet skal fullføres, og arbeidsgiver beholder eventuelle

midler for senere bruk.

Læreren slutter underveis i studiet

Hvis læreren slutter underveis i studiet må skoleeier endre dette i søknadssystemet. Utbetalingene blir da endret, avhengig av finansieringsordning og hvor langt i studiet læreren kom.

Bytte studietilbud eller studiested

Fra 1. mai til 1. september kan det være mulig å endre studietilbud eller studiested. Dette er mulig dersom:

- skoleeier godkjenner byttet
- det er ledig plass på studietilbudet læreren bytter til
- læreren er kvalifisert til det nye studiet
- endringen ikke fører til et større statlig tilskudd til skoleeier

Slik går dere frem:

- Bytte til et tilbud i Udirs studiekatalog: skoleeier må sende en forespørsel til Udir. Forespørselen skal inneholde lærerens søknad-ID, navn på studiested og studietilbud (inkludert årstrinn).
- Bytte til et tilbud utenfor Udirs studiekatalog: læreren må selv ordne studieplass. Skoleeier er ansvarlig for at endringene meldes inn til Udir. Forespørselen skal inneholde lærerens søknad-ID, navn på studiested, studietilbud og fag.

Det kan også være mulig å endre studietilbud etter 1. september. De samme vilkårene må være oppfylt. Dere må da ta kontakt med studiestedet og selv ordne ny studieplass, også om studietilbudet er en del av Udirs studiekatalog. Skoleeier må også melde fra om endringene til Udir, på samme måte som ovenfor.

Bytte av finansieringsordning

Det er mulig å bytte finansieringsordning frem til 1. september, dersom:

- skoleeier godkjenner endringen
- endringen ikke fører til et større statlig tilskudd til skoleeier

Lærere som ønsker å bytte finansieringsordning må snakke med arbeidsgiver om dette.